

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi'nin 10 Temmuz, 1997 tarihli birleşiminde kabul olunan "Para ve Kambiyo Yasası", Anayasa'nın 94 (1) maddesi gereğince Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Vekili tarafından Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle ilan olunur.

Sayı: 38/1997

PARA VE KAMBİYO YASASI

(18/2025 sayılı değişiklik yasasıyla değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle)

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa isim	1. Bu Yasa, Para ve Kambiyo Yasası olarak isimlendirilir.
Amaç	2. Bu Yasanın amacı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine Türk Lirası, döviz ve menkul kıymetlerin, ithal ve ihracı ile döviz ve menkul kıymetlerin yurt içindeki tedavülüne ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.
Tefsir
18/2025	3. Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe:
"Bakanlık", Para, Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesinin bağlı bulunduğu Bakanlığı anlatır.
39/2001
18/2025	"Banka", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankacılık Yasası altında faaliyet gösteren Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kurulu mevduat bankaları, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile yurt dışında kurulu olup, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde şube açmak suretiyle faaliyet gösteren şube bankalarını anlatır.
18/2025	"Daire", Para, Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesini anlatır.
"Döviz", efektif dahil, yabancı parayla ödeme imkanı sağlayan her türlü hesap ve belgeleri anlatır.
"Döviz büroları", münhasıran döviz alımı ve satımı ile işigal eden ve bu Yasa altında Bakanlıktan "Döviz Bürosu Lisansı" almış olan tüzel kişileri anlatır.
18/2025	"Efektif", yabancı ülke para otoritelerince yürürlüğe konmuş olup halen tedavülde olan paraları anlatır.
"Finansal Kuruluş", bankaları, sigorta ve reasürans şirketlerini, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerini, döviz büroları ile bir yasa altında kurulmuş ve finans alanında faaliyet gösteren diğer kurum ve kuruluşları; ayrıca sermaye piyasası kuruluşlarını ve bunun gibi yasalarla kurulmuş olup sermaye piyasası alanında faaliyet gösteren kuruluşları anlatır.
"Kambiyo", dövizle ilgili her türlü işlemi anlatır.
"Kıymetli Metal", altın, gümüş, platin, palladyum, radyum, iridyum osmiyum ve rutenyumunu anlatır.
"Kıymetli Taşlar", elmas, pırlanta, safir, yakut, zümrüt ve benzeri taşları anlatır.

18/2025	<p>“Kur”, bir birim dövizini satın alabilmek için ödenmesi gereken tedavüldeki para birim miktarı ile bir birim dövizin satılması halinde alınan tedavüldeki para birimi miktarını anlatır.</p>
18/2025	<p>“Kuyumcu”, kıymetli metal, kıymetli taşlar ve bundan mamül eşyanın yurt içinde alım ve satımı, imali ve ithal ve/veya ihracı ile iştigal eden tüzel kişileri anlatır.</p> <p>“Maddi Değer”, parayı, kıymetli metali, kıymetli taşları, menkul kıymetleri ve kıymetli eşyayı anlatır.</p> <p>“Merkez Bankası”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasını anlatır.</p> <p>“Muhabirler”, Bankaların yurt dışında döviz pozisyonu bulundurduğu veya işlem yaptığı bankaları anlatır.</p>
18/2025	<p>“Özkaynak”, ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri, dönem net karı, geçmiş yıllar karı ve belirlenecek diğer kalemler toplamından varsa dönem net zararı, geçmiş yıllar zararı ve belirlenecek diğer kalemlerin düşülmesi suretiyle elde edilen tutarı anlatır.</p>
18/2025	<p>“Para”, tedavüldeki resmi para ve her türlü dövizini anlatır.</p>
18/2025	<p>“Saf Altın”, asgari 0,995 milyem olmak koşuluyla sertifikalı, uluslararası borsalarda işlem görebilen ve külçe halindeki altını anlatır.</p> <p>“Sorumlu Yönetici”, Yönetim Kurulu üyesi, genel müdür, genel müdür yardımcısı, müdür veya birinci derecede imza yetkili personeli veya bunlara muadil konumlarda görev yapanları anlatır.</p> <p>“Tedavüldeki Resmi Para”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde resmi para olarak tedavülde olan Türk Lirasını anlatır.</p> <p>“Valör”, bir alım-satım veya takas işleminde nihai hesaplaşmanın fiilen yapılacağı tarihi anlatır.</p>
Resmi para serbestiyeti	<p>4. Tedavüldeki resmi paranın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine ithali ile yurt dışına ihracı, yurt içinde ve yurt dışında her türlü kullanımı serbesttir.</p>
Döviz serbestiyeti	<p>5. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde gerçek ve tüzel kişilerin döviz bulundurması, dövizle tasarruf yapması, dövizini bir mübadele aracı olarak kullanması ve ödeme emri ve akitlerdeki rakamları döviz ile ifade etmesi serbesttir.</p>

Döviz hareketleri

6. Gerçek ve tüzel kişilerin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinden ülke haricine ve ülke haricinden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine bankaları aracı olarak kullanmak kaydıyla, yapacakları havaleler ve para hareketleri, gönderen ve alıcıya ilişkin isim ve adreslerin kaydedilmesi kaydıyla, döviz dahil, serbesttir. Gelen ve giden havalelerin toplam tutarları Merkez Bankasına bildirilir. Bu bildirimle ilişkin usul ve esaslar; gönderen ve alanın isim ve adresleri dahil olmak üzere, Merkez Bankasınca tespit edilir ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tebliğle düzenlenir.

Ancak, gerçek ve tüzel kişilerin bir suç işleyerek maddi değer elde etmesi ve adli makamlarca takibata uğraması veya söz konusu suçtan dolayı mahkum olması durumunda, elde edilen söz konusu maddi değerler bu madde kuralları kapsamı dışındadır.

Nakit hareketleri

7. (1) Banknot ve madeni paraların ülke haricine nakli ve ülkeye girişi Merkez Bankasının tespit edip Resmi Gazete’de yayımlayacağı bir tebliğle belirleyeceği limitler dahilinde serbesttir.
(2) Bankaların, banknot ve madeni paralar halinde, Merkez Bankasınca belirlenecek limitler fevkinde ülke haricine para nakli yapması serbesttir.

Ancak, böyle bir nakilde, taşınacak miktarın Merkez Bankasına yazılı olarak beyan edilmesi ve beyanın yapıldığını belirten belge alınması suretiyle yapılabilir.

- (3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine vasıl olan nakit banknotların ülkeye girişinde, getirilen banknotların bu maddenin (1)’inci fıkrasında belirlenen limitler fevkinde olması halinde gümrük yetkilileri paranın menşei hakkında beyanname verilmesini ister ve beyannamenin bir suretini Merkez Bankasına gönderir.

Bankaların Kambiyo İşlemleri

8. (1) Bankaların, döviz pozisyonu bulundurması, ithalat ve ihracat işlemlerine aracılık etmesi, döviz hesabı açarak döviz tasarrufu kabul etmesi, döviz alım ve satımı ile uğraşması, döviz ile ödemeyi gerektiren senetlerle işlem yapabilmesi, döviz olarak kredi vermesi, muhabirler nezdindeki hesaplarında döviz bulundurması, döviz tasarruf hesaplarına faiz verebilmesi, döviz plasman hesaplarından faiz alabilmesi, para ve döviz piyasalarına aktif olarak katılabilmesi ve uluslararası bankacılık teamüllerine uygun her türlü işlemi döviz ile yapabilmesi serbesttir.
(2) Bankaların dış ticarete aracılık ettiği işlemlerde uluslararası kabul görmüş ödeme şekilleri ve uluslararası teamüller esas alınır.

Döviz Bürolarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Kurallar 18/2025

9. (1) Döviz bürosu kurucularında ve/veya hisse devralacaklarda ve/veya sermaye artırımını yoluyla hisse edinenlerde aranan koşullar şunlardır:

- (A) Kurulacak döviz bürosu hissedarlarının ve/veya hisse devralacakların ve/veya sermaye artırımını yoluyla hisse edinenlerin;
- (a) Affa uğramış ve/veya sabıka kaydı silinmiş olsa bile herhangi bir yasa kuralına aykırılık nedeniyle bir yıldan fazla hapis cezasına çarptırılmış olmaması,
- (b) Affa uğramış ve/veya sabıka kaydı silinmiş olsa bile Ceza Yasası veya diğer yasalar uyarınca Devletin egemenlik, güvenlik ve saygınlığına, Anayasal düzene karşı işlenen suçlar, taammüden katillik, taammüden katilliğe teşebbüs, adam öldürme, adam öldürmeye teşebbüs etme, cinsel saldırı; cinsel taciz, cinsel tecavüz ve bu suçlara teşebbüs etme, zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekarlık, menfaat temini için sahte, gerçek dışı veya hukuka aykırı evrak düzenleme, imzalama, tasdik etme veya verme, görevi kötüye kullanma, hileli iflas, kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, vergi kaçırma suçlarından, bu suçlara iştiraktan suçlu bulunmaması, itibarı iade edilmemiş müflis, hilekarlık gerekçesiyle şirket yönetmekten men edilmiş olmaması, Şans Oyunları Yasası, 1972 Uyuşturucu Maddeler Yasası, Suç Gelirlerinin Aklanmasının, Terörizmin Finansmanının ve Kitle İmha Silahlarının Yaygınlaşmasının Finansmanının Önlenmesi Yasası ile finansal kuruluşlara ilişkin mevzuat kurallarına aykırılıktan mahkum edilmiş olmaması,
- (c) Konkordato ilan etmiş veya müflis ilan edilmiş olmaması, çek yasağı olmaması ve son 5 (beş) yıl içerisinde kullandığı krediler ve finansman kaynakları dolayısıyla yasal takibe alınmış olmaması,
- (ç) İşin gerektirdiği mali güç, itibar ve yeterliliğe sahip olması.
- (d) Hakkında;
- (i) Suç Gelirlerinin Aklanmasının, Terörizmin Finansmanının ve Kitle İmha Silahlarının Yaygınlaşmasının Finansmanının Önlenmesi Yasası kapsamında herhangi bir soruşturma açılması durumunda, soruşturma
- Fasıl 154
3/1962
43/1963
15/1972
20/1974
31/1975
6/1983
22/1989
64/1989
11/1997
20/2004
41/2007
20/2014
45/2014
26/2018
14/2020
65/2024
31/2009
57/2011
1/2012
38/2015
4/1972
16/1977
54/1977
36/1982
37/1989
38/1991
42/2004
1/2024

- sonuçlanıncaya kadar ve/veya hukuki süreç tamamlanıncaya kadar,
- (ii) Suç Gelirlerinin Aklanmasının, Terörizmin Finansmanının ve Kitle İmha Silahlarının Yaygınlaşmasının Finansmanının Önlenmesi Yasası kapsamında Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kuruluna aktarılmış bir şüpheli işlem bildirimini olması durumunda Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulunun alacağı karara kadar,
- (iii) Suç Gelirlerinin Aklanmasının, Terörizmin Finansmanının ve Kitle İmha Silahlarının Yaygınlaşmasının Finansmanının Önlenmesi Yasası kapsamındaki yükümlüler tarafından şüpheli işlem bildirimini yapılması durumunda Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulunun alacağı karara kadar,
- kişinin döviz bürosuna hissedarlık başvurusu askıya alınır.
- (B) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışındaki ülkelerin yurttaşı olan ve/veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışındaki ülkelerde ikamet eden gerçek kişiler için yukarıdaki (A) bendinde yer alan koşulların değerlendirilmesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde uygulanan mevzuat yanında ilgili ülkelerin mevzuatı da kıyasen dikkate alınır. Kendi ülkelerinde döviz bürosu kurucusu olma vasfına haiz olmayanların başvuru dikkate alınmaz.
- (C) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı ve/veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışındaki ülkelerin yurttaşı ve/veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışındaki ülkelerde ikamet eden ve/veya etmiş gerçek kişilerin, uluslararası otorite tarafından yayımlanan kara para aklama ve terörizmin finansmanı konulu listelerinde yer almaması şarttır.
- (Ç) Döviz bürosu kuruluşu için yapılan başvurunun Daire tarafından reddedilmesi halinde, başvurunun reddedildiği tarihten başlayarak bir yıl içinde tekrardan yapılan herhangi bir başvuru Daire tarafından değerlendirilmez ve/veya dikkate alınmaz.
- (D) Döviz bürolarının,
- (a) Şirketler Yasası uyarınca limited şirket olarak kurulması,

Fasıl 113
28/1974
7/1977
30/1983
28/1987
65/1989
56/1991
42/1997
29/2003
35/2007

- (b) Adında ve/veya varsa ticari ünvanında döviz alım satımı yaptığını gösteren "Döviz" veya "Döviz Bürosu" veya "Change" veya "Exchange" ibarelerinden en az birinin yer alması,
 - (c) Ana sözleşme ve tüzüklerinin bu Yasa kurallarına uygun olması,
 - (ç) Planlanan mali yapı ve organizasyonun öngörülen faaliyetlerle uyumlu olması,
 - (d) Bakanlıktan ön izin almak suretiyle şirket tescilinden sonra faaliyete geçilebilmesi için lisans alması,
 - (e) Münhasıran döviz alım ve satımı ile iştiğal etmek amacıyla kurulması,
- koşuldur.
- (E) Döviz bürolarına, lisanslarına ilişkin bir belge verilir. Döviz büroları yetkilendirildikleri faaliyet dışında başka bir işle iştiğal edemezler ve/veya iştiğal ettikleri izlenimi uyandıracak herhangi bir faaliyette bulunamazlar. Döviz büroları faaliyetlerini, yapılan düzenlemelere uygun yürütmek zorundadır.
- (F) (a) Döviz bürolarının asgari nakden ödenmiş sermayeleri her türlü muvazaadan arı olarak 300,000. – Euro (Üç Yüz Bin Euro) karşılığı Türk Lirasından az olamaz. Açacakları her bir şube için ödenmiş sermayelerine 100,000. - Euro (Yüz Bin Euro) karşılığı Türk Lirası eklemek zorundadırlar. Döviz büroları, her yılın 31 Aralık tarihi itibarıyla merkez ve şubeleri için gerekli ödenmiş toplam sermayelerinin, nakden ödenmiş sermaye miktarlarının karşılığı toplam Türk Lirası miktarının altına düşmesi halinde, en geç müteakip yılın Nisan ayı sonuna kadar eksilen tutarı nakit olarak tamamlamak zorundadırlar.
- (b) Döviz bürolarının, özkaynakları nakden ödenmiş sermayelerinden az olamaz. Döviz büroları, özkaynaklarının her yılın 31 Aralık tarihi itibarıyla nakden ödenmiş sermayelerinin altına düşmesi halinde, eksilen tutarı nakit olarak en geç müteakip yılın Nisan ayı sonuna kadar tamamlamak zorundadır.
- (c) 31 Aralık tarihinde hesaplanacak olan sermayenin Euro karşılığı Türk Lirası için, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasının efektif satış kuru dikkate alınır.
- (ç) Bakanlar Kurulu, asgari ödenmiş sermaye miktarını 5 (beş) katına kadar artırmaya yetkilidir.
- (G) (a) Döviz bürolarının kuruluştaki lisans ücreti ile yıllık olarak ödeyecekleri ve açacakları her bir şube için ödeyecekleri yıllık lisans ücreti 3,000. - Euro (Üç Bin Euro) karşılığı Türk Lirasıdır. Yıllık lisans ücretlerinin her yılın en geç Ocak ayı sonuna kadar Gelir ve Vergi Dairesi şubelerine yatırılmış olduğu

- Bakanlığa belgelenerek lisans belgesinin yenilenmesi zorunludur.
- (b) Bakanlar Kurulu, lisans ücretlerini 5 (beş) katına kadar artırmaya yetkilidir.
- (c) Döviz Bürolarına faaliyet izni olarak verilen lisanslar Resmi Gazete'de yayımlanır.
- (H) Döviz bürolarının;
- (a) Şube açmak istemesi halinde Bakanlığın iznine başvurmaları zorunludur. Döviz büroları her ne ad altında olursa olsun şube dışında teşkilatlanmaya gidemez, iştirak edinemez, temsilcilik açamaz ve acentelik veremez.
- (b) Yapacakları hisse devirlerinde ve/veya sermaye artırımı yoluyla hisse edinimlerinde, Bakanlıktan izin almaları zorunludur. Bakanlıktan izin alınmadan yapılan hisse devirleri geçersizdir. Hisse devir izinleri, Bakanlık tarafından verilen izin tarihinden itibaren 3 (üç) aylık bir süre için geçerlidir.
- (c) Bu Yasa kurallarının uygulanması ile ilgili olarak Bakanlıkça istenecek her türlü bilgi ve belgeleri talep edilen süre içerisinde vermeleri zorunludur.
- (ç) Faaliyetleri ile ilgili her türlü belgelerin asıllarını veya aslına uygun olduklarına dair şüpheye yer vermeyecek kopyalarını veya suretlerini ve gerçekleştirilen işlemlere ilişkin kayıtlarını, en az 12 (on iki) yıl süreyle güvenli ve istenildiği zaman erişime olanak sağlayıp ibraz edilebilecek şekilde kayıtlı adresinde saklamaları zorunludur.
- (d) İşlemlerini kayıt dışı bırakamaz ve gerçek niteliklerine uygun düşmeyen bir şekilde muhasebeleştirmez. Bakanlık tarafından belirlenen muhasebe standartları ile hesap planına uymak ve tüm işlemlerin muhasebe kayıtlarını gerçek niteliklerine uygun, zamanında, eksiksiz ve doğru bir şekilde tutmakla yükümlüdür.
- (e) Müşteri ile yapılan döviz alım satımına ilişkin işlemlere ait belgenin bir suretini müşterilerine vermeleri, Bakanlık tarafından belirtilen hizmet kurallarına uymaları, kendilerine yönelik yapılacak şikayetleri değerlendirmeleri ve şikayet başvurusunun taraflarına ulaşmasından itibaren, en geç 30 (otuz) gün içinde yazılı olarak cevaplandırmaları zorunludur.
- (f) Yetkili muhasip/murakıpları tarafından onaylanmış ve yönetim kurulu tarafından imzalanmış yıllık bilanço, kar ve zarar hesapları ile bu hesaplara ek diğer mali tabloların ıslak imzalı orijinallerini, takip eden yılın Mayıs ayı sonuna kadar Bakanlığa sunmaları zorunludur.
- (g) Faaliyetlerine yönelik olarak her türlü iletişim

araçları ile yapacakları yayın, ilan, duyuru ve reklamlarda objektif olmaları esastır. Döviz büroları, gerçek dışı, yanlış, yanıltıcı veya abartılmış bilgilere dayalı yayın, ilan, duyuru ve reklamlar hazırlayamaz ve kamuoyu ile paylaşamaz.

- (I) Bu Yasa ile ilgili gözetim ve denetim faaliyetleri Bakanlık tarafından yürütülür.
- (İ) Bakanlık, döviz bürolarından, döviz bürolarının hissedarlarından, bağımsız denetim kuruluşlarından, kamu kurum ve kuruluşlarından ve diğer gerçek veya tüzel kişilerden bu Yasa kurallarının uygulanması ile ilgili olarak gerekli göreceği her türlü bilgi ve belgeyi istemeye ve/veya incelemeye yetkilidir.
- (2) Döviz bürolarının lisansı Bakanlığın Kararıyla;
- (A) Lisans verildiği tarihten itibaren 3 (üç) ay içerisinde faaliyete başlamaması,
- (B) Faaliyetlerine kesintisiz olarak bir yıl süre ile ara vermesi,
- (C) Bakanlığın onayı ile başka bir şirketle birleşmesi ve/veya başka bir şirkete devri ve/veya gönüllü olarak faaliyetlerine son vermesi,
- (Ç) Kurucularda ve/veya hisse devralanlarda ve/veya sermaye artırımını yoluyla hisse edinenlerde aranan şartların kaybedilmesi,
- (D) Lisans verilen faaliyet dışında başka bir işle iştigal etmesi ve/veya iştigal ettikleri izlenimi uyandıracak herhangi bir faaliyette bulunması,
- halinde iptal edilir.
- (E) Bakanlığın gözetim ve denetim faaliyetleri sonucunda;
- (a) Özkaynağının bu maddenin (I)'inci fıkrasının (F) bendinde belirtilen asgari sermayenin altına düşmesi,
- (b) Bakanlık tarafından istenen raporlamaları yapmaması, eksik, gecikmeli veya hatalı yapması, faaliyeti veya mali bünyesi hakkında Bakanlığın yanıltılmak veya yanlış yönlendirmek amacıyla eksik ve/veya hatalı bilgi ve belge sunulduğuna kanaat getirilmesi; Bakanlığa hatalı, eksik veya yanıltıcı bilgi vermesi veya gözetim ve denetimi engelleyici herhangi bir hususun bulunması,
- (c) Bakanlığın iznine tabi işlemleri izin almadan gerçekleştirmesi,
- (ç) Bu Yasa ve ilgili diğer mevzuatlara ve/veya Bakanlık tarafından alınan kararlara aykırı işlemlerinin bulunması,
- (d) Yıllık lisans ücretini süresi içinde ödememesi, hallerinden herhangi birinin tespit edilmesi ve Bakanlığın 3 (üç) ayı aşmamak üzere belirlediği süre içerisinde gerekli gördüğü tedbirlerin alınması ve uygulanması ile aykırılıkların giderilmesini şirket yönetim kurulundan istemesine rağmen alınması istenen tedbirlerin verilen süre içerisinde alınmaması veya alınan tedbirlere rağmen

sorunların giderilememesi veya benzer sorunların tekrar etmesi veya tedbir alınması durumunda dahi sonuç alınamayacağına kanaat getirilmesi halinde lisans iptal edilir.

- (3) Lisansı iptal edilen döviz bürolarının faaliyetlerini derhal durdurması ve lisansın iptal edildiği tarihten itibaren 3 (üç) ay içinde genel kurullarını toplayarak, şirket konusu ve ünvanını değiştirmek veya tasfiye işlemlerini başlatmak üzere karar almaları zorunludur.
- (4) Bu Yasa uyarınca yetkilendirilenler dışında, hiçbir gerçek veya tüzel kişi ana sözleşme ve tüzüğünde döviz bürolarının faaliyet alanına yönelik kural bulunduramaz, adında veya ticari ünvanında döviz alım satımı yaptığı izlenimi veren "Döviz" veya "Döviz Bürosu" veya "Change" veya "Exchange" ibarelerini kullanamaz. Bu yönde ilan, reklam, tabela düzenleyemez ve işlem yapamaz.
- (5) Döviz bürolarının kuruluşlarına, çalışma ve faaliyet esaslarına, yükümlülüklerine, gözetim ve denetimlerine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık tarafından hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak ve Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tüzük ile belirlenir.

Kur tespiti

10. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki resmi işlemlerde esas alınacak Resmi Kurlar Merkez Bankasınca günlük olarak tespit edilir ve Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle ilan olunur.
- (2) Bankalar, döviz büroları ve Merkez Bankası, kendi işlemleri maksadıyla döviz alış ve satış kurlarını serbestçe belirlerler. Belirlenen kurlar dövizin niteliğine, işlem türüne, işlem valörüne ve işlem vadesine göre aynı döviz için farklı fiyatlar olabilir. Bankalar ve Döviz Büroları gün boyunca yaptıkları muhtelif döviz işlemlerinde fiilen gerçekleşen asgari alış ve azami satış kurlarını gün kapanışında Merkez Bankasına bildirirler.

Döviz hesapları ve döviz kredileri

11. (1) Gerçek veya tüzel kişilerin döviz ile kredi kullanması veya döviz ile borç verebilmesi, taraflarca karşılıklı olarak yapılan akitlerdeki miktarları döviz ile ifade etmesi ve gerekli ödeme işlemlerini döviz ile yapması serbesttir.
- (2) Bankalar gerçek veya tüzel kişilere Döviz Hesabı açabilirler, vadesiz döviz hesapları üzerine çek defteri verebilirler.
- (3) Bankalarda açılmış döviz hesaplarının anapara ve faizlerinin, hesabın açıldığı döviz cinsinden ödenmesi, ancak hesap sahibinin talepte bulunması halinde farklı döviz cinsi veya tedavüldeki resmi para ile işlem yapılabilir.
- (4) Taraflar arasında aksine bir anlaşma olmadıkça Bankalarca döviz ile verilen krediler veya yapılan istikrazlar Bankaya aynı cins döviz ile ödenir.

- Dövizlerle ilgili raporlar
12. Bankalar ve döviz büroları bulundukları döviz pozisyonları ve yaptıkları döviz işlemleri ile ilgili raporları, Merkez Bankasına bildirirler. Raporların şekil, şart ve muhteviyatına ilişkin usul ve esaslar Merkez Bankasınca düzenlenir.
- Menkul kıymetler
13. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki gerçek ve tüzel kişilerin yurt dışında doğrudan yatırım yapmaları, yurt içi ve yurt dışındaki mali piyasalarda işlem gören hisse senedi, bono, tahvil, opsiyon ve diğer her türlü menkul kıymeti alıp satmaları, yurda ithal veya yurt dışına ihraç etmeleri ve tasarrufunda bulundurmaları serbesttir.
- (2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dahilinde, yurt dışında mukim gerçek ve tüzel kişiler her türlü menkul kıymete yatırım yapabilir ve tasarrufunda bulundurabilir.
- (3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde menkul kıymetlerin alım ve satımını meslek edinecek gerçek ve tüzel kişiler Menkul Kıymetler Borsası Yasası kurallarına uygun faaliyet gösterirler.
- Kuyumcuların Kuruluđu ve Faaliyetlerine İlişkin Kurallar 18/2025
14. (1) Kuyumcuların kurucularında ve/veya hisse devralacaklarda ve/veya sermaye artırımını yoluyla hisse edinenlerde aranan koşullar şunlardır:
- (A) (a) Affa uğramış ve/veya sabıka kaydı silinmiş olsa bile herhangi bir yasa kuralına aykırılık nedeniyle bir yıldan fazla hapis cezasına çarptırılmış olmaması,

Fasıl 154

3/1962
43/1963
15/1972
20/1974
31/1975
6/1983
22/1989
64/1989
11/1997
20/2004
41/2007
20/2014
45/2014
26/2018
14/2020
65/2024

31/2009

57/2011
1/2012
38/2015
4/1972
16/1977
54/1977
36/1982
37/1989
38/1991
42/2004

1/2024

- (b) Affa uğramış ve/veya sabıka kaydı silinmiş olsa bile Ceza Yasası veya diğer yasalar uyarınca Devletin egemenlik, güvenlik ve saygınlığına, Anayasal düzene karşı işlenen suçlar, taammüden katillik, taammüden katillğe teşebbüs, adam öldürme, adam öldürmeye teşebbüs etme, cinsel saldırı, cinsel taciz, cinsel tecavüz ve bu suçlara teşebbüs etme, zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekarlık, menfaat temini için sahte, gerçek dışı veya hukuka aykırı evrak düzenleme, imzalama, tasdik etme veya verme, görevi kötüye kullanma, hileli iflas, kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, vergi kaçırma suçlarından, bu suçlara iştiraktan suçlu bulunmaması, itibarı iade edilmemiş müflis, hilekarlık gerekçesiyle şirket yönetmekten men edilmiş olmaması, Şans Oyunları Yasası, 1972 Uyuşturucu Maddeler Yasası, Suç Gelirlerinin Aklanmasının, Terörizmin Finansmanının ve Kitle İmha Silahlarının Yaygınlaşmasının Finansmanının Önlenmesi Yasası ile finansal kuruluşlara ilişkin mevzuat kurallarına aykırılıktan mahkum edilmiş olmaması,

- (c) Konkordato ilan etmiş veya müflis ilan edilmiş olmaması, çek yasağı olmaması ve son 5 (beş) yıl içerisinde kullandığı krediler ve finansman kaynakları dolayısıyla yasal takibe alınmış olmaması,
(ç) İşin gerektirdiği mali güç, itibar ve yeterliğe sahip olması,
(d) Hakkında;
(i) Suç Gelirlerinin Terörizmin ve Kitle Silahlarının Aklanmasının, Finansmanının İmha Yaygınlaşmasının Finansmanının Önlenmesi Yasası kapsamında herhangi bir soruşturma açılması durumunda, soruşturma sonuçlanıncaya kadar ve/veya hukuki süreç tamamlanıncaya kadar,

- (ii) Suç Gelirlerinin Aklanmasının, Terörizmin Finansmanının ve Kitle İmha Silahlarının Yaygınlaşmasının Finansmanının Önlenmesi Yasası kapsamında Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kuruluna aktarılmış bir şüpheli işlem bildirimini olması durumunda Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulunun alacağı karara kadar,
- (iii) Suç Gelirlerinin Aklanmasının, Terörizmin Finansmanının ve Kitle İmha Silahlarının Yaygınlaşmasının Finansmanının Önlenmesi Yasası kapsamındaki yükümlüler tarafından şüpheli işlem bildirimini yapılması durumunda Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulunun alacağı karara kadar,
- kişinin kuyumculuk hissedarlık başvurusu askıya alınır.
- (B) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışındaki ülkelerin yurttaşı olan ve/veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışındaki ülkelerde ikamet eden gerçek kişiler için yukarıdaki (A) bendinde yer alan koşulların değerlendirilmesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde uygulanan mevzuat yanında ilgili ülkelerin mevzuatı da kıyasen dikkate alınır. Kendi ülkelerinde Kuyumcu kurucusu olma vasfına haiz olmayanların başvuruları dikkate alınmaz.
- (C) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı ve/veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışındaki ülkelerin yurttaşı ve/veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışındaki ülkelerde ikamet eden ve/veya ikamet etmiş gerçek kişilerin, uluslararası otorite tarafından yayımlanan kara para aklama ve terörizmin finansmanı konulu listelerinde yer almaması şarttır.
- (Ç) Kuyumcuların,
- (a) Şirketler Yasası uyarınca limited şirket olarak kurulması,

Fasıl 113
28/1974
7/1977
30/1983
28/1987
65/1989
56/1991
42/1997
29/2003
35/2007

- (b) Adında ve/veya varsa ticari Unvanında "Kuyumcu" veya "Jewellery" veya "Diamond" ibarelerinden en az birinin yer alması,
- (c) Ana sözleşme ve tüzüklerinin bu Yasa kurallarına uygun olması,
- (ç) Bakanlıktan ön izin almak suretiyle şirket tescilinden sonra faaliyete geçilebilmesi için lisans alması,

- (d) Münhasıran kıymetli metal ve kıymetli taşların alım ve satımı ve bunlardan mamül eşyanın yurt içinde alım ve satımı, imali ve ithal ve/veya ihracı (saat ve gözlük dahil) ile iştigal etmek amacıyla kurulması.
- (D) Kuyumculara, lisanslarına ilişkin bir belge verilir. Kuyumcular yetkilendirildikleri faaliyet dışında başka bir işle iştigal edemezler ve/veya iştigal ettikleri izlenimi uyandıracak herhangi bir faaliyette bulunamazlar. Kuyumcular faaliyetlerini, yapılan düzenlemelere uygun yürütmek zorundadır.
- (E) (a) Kuyumcuların asgari nakden ödenmiş sermayeleri her türlü muvazaadan arı olarak 100,000. - Euro (Yüz Bin Euro) karşılığı Türk Lirasından az olamaz. Kuyumcular, her yılın 31 Aralık tarihi itibarıyla gerekli ödenmiş toplam sermayelerinin, nakden ödenmiş sermaye miktarlarının karşılığı toplam Türk Lirası miktarının altına düşmesi halinde, en geç müteakip yılın Nisan ayı sonuna kadar eksilen tutarı nakit olarak tamamlamak zorundadırlar.
- (b) 31 Aralık tarihinde hesaplanacak olan sermayenin Euro karşılığı Türk Lirası için, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasının efektif satış kuru dikkate alınır.
- (c) Bakanlar Kurulu, asgari ödenmiş sermaye miktarını 5 (beş) katına kadar artırmaya yetkilidir.
- (F) (a) Kuyumcuların lisans ücreti, merkezleri için yürürlükteki aylık brüt asgari ücretin 2 (iki) katı kadar ve açacakları her bir şube için yürürlükteki aylık brüt asgari ücret kadardır. Yıllık lisans ücretlerinin her yılın en geç Ocak ayı sonuna kadar Gelir ve Vergi Dairesi şubelerine yatırılmış olduğu Bakanlığa belgelenerek Lisans Belgesinin yenilenmesi zorunludur.
- (b) Bakanlar Kurulu, lisans ücretlerini 5 (beş) katına kadar artırmaya yetkilidir.
- (c) Kuyumculara faaliyet izni olarak verilen lisanslar Resmi Gazete'de yayımlanır.
- (G) (a) Kuyumcular kuruluşta;
- (i) Hissedarlarının tümünün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olması halinde "1 Kilo Saf Altın" karşılığı Türk Lirasını;
- (ii) Hissedarlardan herhangi birinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olmaması halinde ise "2 Kilo Saf Altın" karşılığı Türk Lirasını,

lisans izni öncesinde Gelir ve Vergi Dairesi nezdinde Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık adına teminat olarak yatırmak ve teminat yatırıldığına dair belgeyi Daireye sunmak zorundadır. Saf altın değerinin hesaplanmasında, "Borsa İstanbul Kıymetli Kıymetli Madenler ve Taşlar Piyasası"'nın "Referans Fiyatlar" verileri esas alınır.

- (b) Kurulmuş olan ve hissedarlarının tümü Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olan bir kuyumcunun, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olmayan birine hisse devri yoluyla hisse devretmesi veya sermaye artırımı yoluyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olmayan birinin hisse edinmesi halinde, "1 Kilo Saf Altın" karşılığı Türk Lirası olarak ödenmiş olan teminat miktarı "2 Kilo Saf Altın" karşılığı Türk Lirasına yukarıdaki (a) alt bendi uyarınca saf altın değerinin hesaplanmasında uygulanacak esaslar çerçevesinde tamamlanır.
- (c) Kuyumcuların bu bendin (a) ve (b) alt bentleri uyarınca yatırmış olduğu teminat, kuyumcunun faaliyetinin sonlanıp sonlanmadığına bakılmaksızın talep olması halinde ilk lisans tarihinden itibaren asgari 5 (beş) yıllık sürenin dolması koşuluyla iade edilir. Teminat iadesinin talep edilmesi halinde, İhtiyat Sandığı Dairesi ve Sosyal Sigortalar Dairesinden alınacak "borcu yoktur" yazısı ile Gelir ve Vergi Dairesinden alınacak vergi borcu olmadığına dair "Vergi Güvenlik Belgesi"'nin bir dilekçe ile birlikte Daireye sunulması zorunludur. Gelir ve Vergi Dairesi tarafından yapılacak inceleme sonrasında en geç 6 ay içerisinde, kuruluş tarihinde esas alınan veya hisse devri veya sermaye artırımı yoluyla hisse edinim tarihinde tamamlanan teminat tutarı Gelir ve Vergi Dairesi tarafından ödenir.

(H) Kuyumcular;

- (a) Şube açmak istemesi halinde Bakanlığın iznine başvurmaları zorunludur. Kuyumcular her ne ad altında olursa olsun şube dışında teşkilatlanmaya gidemez, iştirak edinemez, temsilcilik açamaz ve acentelik veremezler.
- (b) Yapacakları hisse devirlerinde ve/veya sermaye artırımı yoluyla hisse edinimlerinde, Bakanlıktan izin almaları zorunludur. Bakanlıktan izin alınmadan yapılan hisse devirleri geçersizdir. Hisse devir izinleri, Bakanlık tarafından verilen izin tarihinden itibaren 3 (üç) aylık bir süre için geçerlidir.

- (c) Satışa sundukları veya muhafaza ettikleri tüm kıymetli metaller üzerinde mamülün ayarının okunabileceği bir damga veya metalin üzerindeki seri numarasına açıklık getiren resmi sertifika ile metal veya mamülün niteliklerini belirtmek zorundadırlar. Ayarın ve niteliklerinin garantisinden satışı yapan kuyumcu sorumludur.
- (ç) Kıymetli metaller, kıymetli taşlar ve bunlardan mamül eşyayı yurda ithal ve/veya yurt dışına ihraç için Daireye müracaat ederek belge almak zorundadır.
- (d) Bu Yasa kurallarının uygulaması ile ilgili olarak Bakanlıkça istenecek her türlü bilgi ve belgeleri talep edilen süre içerisinde vermeleri zorunludur.
- (e) Faaliyetleri ile ilgili her türlü belgelerin asıllarını veya aslına uygun olduklarına dair şüpheye yer vermeyecek kopyalarını veya suretlerini ve gerçekleştirilen işlemlere ilişkin kayıtlarını, en az 12 (on iki) yıl süreyle güvenli ve istenildiği zaman erişime olanak sağlayıp ibraz edilebilecek şekilde kayıtlı adresinde saklamaları zorunludur.
- (f) İşlemlerini kayıt dışı bırakamaz ve gerçek niteliklerine uygun düşmeyen bir şekilde muhasebeleştirmez. Bakanlık tarafından belirlenen muhasebe standartları ile hesap planına uymak ve tüm işlemlerin muhasebe kayıtlarını gerçek niteliklerine uygun, zamanında, eksiksiz ve doğru bir şekilde tutmakla yükümlüdür.
- (g) Müşteri ile yapılan alım satıma ilişkin işlemlere ait belgenin bir suretini müşterilerine vermeleri, Bakanlık tarafından belirtilen hizmet kurallarına uymaları, kendilerine yönelik yapılacak şikayetleri değerlendirmeleri ve şikayet başvurusunun taraflarına ulaşmasından itibaren, en geç 30 (otuz) gün içinde yazılı olarak cevaplandırmaları zorunludur.
- (h) Faaliyetlerine yönelik olarak her türlü iletişim araçları ile yapacakları yayın, ilan, duyuru ve reklamlarda objektif olmaları esastır. Kuyumcular, gerçek dışı, yanlış, yanıltıcı veya abartılmış bilgilere dayalı yayın, ilan, duyuru ve reklamlar hazırlayamaz ve kamuoyu ile paylaşamaz.
- (I) Bu Yasa ile ilgili gözetim ve denetim faaliyetleri Bakanlık tarafından yürütülür.
- (İ) Bakanlık, kuyumculardan, bağımsız denetim kuruluşlarından, kamu kurum ve kuruluşlarından ve diğer gerçek veya tüzel kişilerden bu Yasa kurallarının uygulanması ile ilgili olarak gerekli göreceği her türlü bilgi ve belgeyi istemeye ve/veya incelemeye yetkilidir.

- (J) (a) Yolcular beraberlerinde kendilerinin şahsi kullanımına ait değeri 10,000.- Euro (On Bin Euro) karşılığı Türk Lirasını aşmayan ziynet eşyası niteliğinde kıymetli madenlerden ve taşlardan yapılmış eşyaları yurda getirebilirler ve yurt dışına çıkarabilirler. Daha fazla değerdeki ziynet eşyalarının yurt dışına çıkarılması girişte beyan edilmiş olması ve gümrük mevzuatının izin verdiği sınırlar çerçevesinde serbesttir.
- (b) Yukarıdaki (a) alt bendinde belirtilen miktarın altında, ancak ticari amaçla getirildiği tespit edilen ziynet eşyası da girişte beyan edilmiş olması ve gümrük mevzuatının izin verdiği sınırlar çerçevesinde serbesttir.
- (2) Kuyumcuların lisansı Bakanlığın kararıyla;
- (A) Lisansın verildiği tarihten itibaren 3 (üç) ay içerisinde faaliyete başlamaması,
- (B) Faaliyetlerine kesintisiz olarak bir yıl süre ile ara vermesi,
- (C) Bakanlığın onayı ile başka bir şirketle birleşmesi ve/veya başka bir şirkete devri ve/veya gönüllü olarak faaliyetlerine son vermesi,
- (Ç) Kurucularda ve/veya hisse devralanlarda ve/veya sermaye artırımını yoluyla hisse edinenlerde aranan koşulların kaybedilmesi,
- (D) Lisans verilen faaliyet dışında başka bir işle iştigal etmesi ve/veya iştigal ettikleri izlenimi uyandıracak herhangi bir faaliyette bulunması,
- halinde iptal edilir.
- (E) Bakanlığın gözetim ve denetim faaliyetleri sonucunda;
- (a) Bakanlığın iznine tabi işlemleri izin almadan gerçekleştirmesi,
- (b)

- Suç ve cezalar 15. (1) Bu Yasanın 6'ncı, 7'nci, 9'uncu ve 14'üncü madde kurallarına aykırı hareket eden gerçek ve/veya tüzel kişiler ile tüzel kişilerin direktörleri ve sorumlu yöneticileri ve/veya fiilen katkısı olan kişiler bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde 1,000,000.000.-TL (Bir Milyar Türk Lirası)'na kadar para cezasına veya on yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (2) Bu Yasa ve bu Yasa altında çıkarılan mevzuat kurallarına aykırı hareket eden gerçek ve tüzel kişiler ile tüzel kişilerin direktörleri ve sorumlu yöneticileri ve/veya fiilen katkısı olan kişiler bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde 1.000.000.000.-TL.

(Bir Milyar Türk Lirası)'na kadar para cezasına veya on yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.

- Yürürlükten kaldırma
38/1982
22/1987
46/1992
46/1994
4/1979
A.E.603
R.G.2.11.87
A.E.453
R.G.13.10.88
A.E.528
R.G.12.12.88
A.E.483
R.G. 3.11.89
A.E.539
R.G. 25.10.91
A.E.639
R.G. 20.12.91
A.E.268
R.G. 25.06.92
A.E.540
R.G. 16.12.92
A.E.154
R.G. 12.04.93
A.E.165
R.G. 1.03.95
A.E.438
R.G. 9.05.96
A.E.474
R.G. 24.05.96
A.E.509
R.G. 1.06.96
16. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak:
- (1) Para ve Kambiyo İşleri Yasası.
- (2) Döviz İstikrar Fonu Yasası.
- (3) Para ve Kambiyo İşleri Tüzüğü
- (4) Yukarıda belirtilen Yasa ve Tüzükler uyarınca çıkarılan karar ve tebliğler, bu mevzuat altında yapılmış ve yapılacak olan işlemlere halel gelmeksizin yürürlükten kaldırılır.
- Yürütme yetkisi
17. Bu Yasayı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu adına Ekonomi İşleriyle Görevli Bakanlık yürütür.
- Yürürlüğe giriş
18. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.